

TOVERITAR

No. 52

Tiistaina, Joulukuun 27 p.—Tuesday—Dec. 27th

1921—Yhdestoista Vuosik.

Pietarin lään The State Historical Society ja talonpoikaisnaisten kolmanesta edustajakokouksesta

HAVAINTOJA.

On talvinen aamupäivä. Paksu, puhdas, äsken satanut lumi peittää Pietarin katuja. Raitioteillä puhdistetaan par'ainkaa lunta, mutta vaunut eivät vielä kulje, ja me, eräs sanomalehdessä työskentelevä naistoveri ja minä kuljemme kiirettä pitäen jalkasin läpi kaupungin päämääränä Uritskin (ent. Taurian) palatsi.

Olemme menossa seuraamaan Pietarin läänin työläis- ja talonpoikaisnaisten kolmatta edustajakokousta, joka tällä kertaa kokoontuu siellä.

Astumme portista suuren suunnikkaan muotoiselle pihamaalle. Hohtava lumi ja palatsin vaaleankeltainen seinäväri miellyttävät silmää. Se on kaunis, tämä Katarina 11:n aikuinen laaja, mahtava rakennus. Sanotaan hänen rakennuttaneen sen rakastetulleen ruhtinas Patjomkinille. "Korkean" hallitsijan arvokas lahja, joka kohosi alhaisten orjien käten työllä silloin. Nyt puolitoista vuosisataa myöhemmin ovat hallitsijat rakastettuineen tästä maasta kadonneet ja entisten orjien jälkeläiset kokoontuvat nyt kokouksiinsa palatsien parhaissa saleissa.

Uritskin palatsin laajoilla käytävillä ja suurissa halleissa näkyy tänään vain naisia, vaatimattomasti puettuja ja kiirehtiviä. Seuraamme mukana suureen lasikattoiseen istuntosaliin. Tässä salissa piti valtakunnan duuma ennen istuntojaan. Sen seinien sisällä pauhasivat silloin luokkataistelun aallot korkeina. Kapitalismin ja feodalismin edustajat taittoivat peistä. Myös työmiehiä oli työntynyt joukkoon. Sanomalehdet tiedottivat näiden puheita kauvas, Suomeenkin. Silloin näkyivät jo taivaanrannalla proletariaatin loimut.

Valoisa nelikulmainen sali pylväskoristeineen. Yhdellä seinällä syvennys, jossa puheenjohtajien koroke puhujalavoineen. Kaikki istuimet viettävät kaareissa kohti puhujalavaa ja siten näyttää sali suurelta suppilanpuolikkaalta.

Istuimet täyttyvät nopeasti. Suppilon pohjassa, puhujalavan edessä, istuvat maalaisnaiset. Heidän yöpaikkansa on lähellä ja he ovat tulleet ajoissa. On naisia lammasnahkatuotteissa ja huopatuotteissa, toisia lyhyissä toppanutuissa, toisilla siistit tummat palttoot. Suurimmalla osalla on harmaa, ruskea tai musta villahuivi sidottu tiukasti päähän, kulmat kaulan ympäri ja solmu niskassa; näkee vaaleita ja värillisiäkin huiveja, myöskin silkkiä. Tutulta näyttää siellä täällä esiin pistävä valkea huivi, kulma vapaana harteilla. Sellaisiahan näkee vielä paljon Suomessa. Nämä valkeahuiviset täällä ovat inkeriläisiä.

Suppilon laidoilta ylempänä istuvat kaupunkilaisnaiset, heitä saapuu yhä. Heidän joukossaan on paljon sarkapalttoisia ja paljon kuluneita nuttuja, mutta on sametti- ja kriminnahkatuottejakin. Useimmilla on päässä huivit, mutta paljon on myös erilaisia kangaspäähineitä, näkyypä joillakin kauniita turkislakkeja ja puuhkia.

Kohte on suuri sali täynnä. Edustajia

on kaikkiaan kaksi tuhatta ja lisäksi on joukko kokouksen seuraajia.

Keitä ovat sitten nämä edustajat? Niin, työläis- ja talonpoikaisnaisia suurin piirtein. Mutta näissä kummassakin luokassa on eri kerrostumia. On keskivarakas talonpoika ja köyhä talonpoika ja vielä maatyöläinen. On tehtaissa työskenteleviä, virastoissa ja kotitaloudessa työskenteleviä. Talonpoikaisnaiset olivat lähetäneet neljä edustajaa jokaisesta kunnasta ja nämä ovat melkein poikkeuksetta köyhemmästä väestöstä. Tehtaalaisnaiset joka sadalta yhden edustajan. Kotitaloudessa työskentelevät jokaista kihlakunta-kaupunkia kohti kaksi ja jokaista Pietarin kaupungin piiriä kohti kaksi edustajaa.

Enemmistö edustajista on keski-ikäisiä, mutta on mukana harmaahapsisiakin. Useampien kasvoilla on kovien päivien jäljet ja kädet ovat karkeat työihmisen kädet. Lukuisasti on edustajien joukossa myös nuoria tyttöjä, joiden hiipiä on vielä ruusuinen ja kasvoilla vapaa ja huoleton ilme.

Kokouksen työjärjestyksessä ovat seuraavat kysymykset:

Suuri Lokakuun vallankumous ja Neuvosto-Venäjän taloudellinen rakentamistyö. Maakysymys. Osuustoiminta, kaupungeissa ja maaseudulla. Yhteiskunnallinen huolto ja keskinäiset avustuskomiteat. Kansanvalistus ja lasten opetus ja kasvattaminen. Kaikki kysymyksiä, jotka joka päivä käytännöllisessä elämässä astuvat esiin.

Kokousta on jatkunut kaksi päivää. Tänä on kolmas ja viimeinen.

Puheenjohtajat istuvat paikoilleen. Heitä on kolme varsinaista ja lisäksi on puheenjohtajistoon valittu yksi joka ujestista. Puheita ryhtyy johtamaan тов. Nikolajevna. Hän on tunnettu pietarilainen työläisnainen ja kommunisti, kauvan toiminut huomattavilla paikoilla puolueessa ja neuvostotoimissa, puhuu selvästi ja vakuuttavasti. Hän on työläisnaisten keskuudessa hyvin suosittu.

Tämmöisen suuren kokouksen ohjaaminen ja hyvään loppuun vieminen vaatii oikeaan osuuttia järjestelytaitoa. Semmoinen ja melko hyvä on täällä jo saavutettu. Siitä tänäkin kokous antoi todisteen.

Oli hyväksytty että kysymyksen alustajalle annetaan aikaa 40 min. Keskustelussa vaihteli puhe aika 5—10 minuuttia ja sitten alustajalle taas 20 min. aika päätöslauselma-ehdotusta varten. Oli selvää, että pyydetyistä puheenvuoroista ei ehditty kovin paljon käyttää. Esillä oli pyyntöjä aina joka kysymyksessä sadotain, äänestysten jälkeen puhevuorojen käyttö lopetettiin. Tämmöiseen rajoitukseen kuitenkin yleiseen näytään tyydyttävän, sillä edustajat saavat ehdotuksensa esille toisella tavalla. Nim. kuka haluaa tehdä jonkun kysymyksen tai ehdotuksen alustajalle, lähettää tämän kirjoitettuna puheenjohtajalle. Tämmöinen tapa on niin käytännössä, että esim. tässä kokouksessa, jossa kysymyksessä lähetettiin neljänsataa lippusta puheenjohtajalle. Alustaja käsittelee niitä ja joko tekee niiden johdosta selostuksen heti, tai myöhemmin sanomalehdessä. Se on

Klara Zetkin'ille

Valon lippua sä kannat,
innosta rintasi palaa,
et aatettasi salaa,
kaikkien kuuluviin annat
tulta hehkuvat sanas.

Jaloutta ryhtisi näyttää —
olet voimakas, vakaa.
Siksi voitkin jakaa
tietoa — tehtäväsi täyttää
niin uljain ottein.

Esitaistelija olet parhain,
rohkeus leijonan aivan.
Ja etuvartijan vaivan
otit kantaakses' varhain —
taisteluintosi kasvaen yhä.

Sulla suuri voima
vaikuttaa raatajain vaistoon,
työläisnaisia koota taistoon!
Sinnun vaikuta soima
eikä mahtajain maireet.

Jatka työtäsi, Klara!
Toivomus tuhansilla meillä,
jotka taistojen teillä
kuljemme — edessä vaara
sama riistäjäin ansa.

Kulje näyttäen tietä —
sitä oikeaa suuntaa,
josta vapaus puuntaa —
sulla taito on viedä
työläisnaiset taisteluketjuun!

H. M.

